

2. Козіна Н. О. Використання міжпредметних зв'язків на уроках у початковій школі в контексті реформи «Нова українська школа». URL: <https://vseosvita.ua/library/vikoristanna-mizpredmetnih-zvazkiv-na-urokah-u-pocatkovi-j-skoli-v-konteksti-reformi-nova-ukrainska-skola-2757>

ЛЕСИК Анжеліка,

*кандидатка педагогічних наук, доцентка кафедри педагогіки
Бердянського державного педагогічного університету,*

САПРАНКОВА Катерина,

*здобувачка вищої освіти освітнього ступеня «Магістр»
факультету психолого-педагогічної освіти та мистецтв
Бердянського державного педагогічного університету*

РОЗВИТОК ТВОРЧОГО ПОТЕНЦІАЛУ ЗДОБУВАЧІВ ПОЧАТКОВОЇ ОСВІТИ ЗА ДОПОМОГОЮ ІНТЕГРАЦІЇ МЕТОДІВ АРТТЕРАПІЇ В ОСВІТНІЙ ПРОЦЕС

Державний стандарт початкової освіти наголошує на тому, що метою початкової освіти є усебічний розвиток дитини, її талантів, здібностей, компетентностей, наскрізних умінь відповідно до вікових та індивідуальних психофізіологічних особливостей та потреб. З урахуванням вимог Державного стандарту, сучасна система освіти потребує інтеграції таких методів, засобів і способів навчання, за яких розвиток особистості здобувача початкової освіти буде не тільки усебічним, але й гармонійним та ненасильницьким. Методами, що розвиватимуть здобувача початкової освіти з урахуванням вимог Державного стандарту будуть арттерапевтичні, оскільки вони мають на меті використання творчості у роботі з молодшими школярами.

Проблематикою розвитку творчого потенціалу здобувачів початкової освіти за допомогою інтеграції арттерапії займалися багато науковців, серед яких:

І. Батарейна, Н. Буркало, Г. Дьоміна, Т. Коломієць, Т. Котик, В. Савчук, В. Станішевська, В. Худякова та інші.

Поняття «*арттерапія*» знаходить своє трактування у багатьох психолого-педагогічних джерелах, але ми підтримуємо думку В. Савчук та Т. Коломієць, які окреслюють це поняття як напрям психотерапії, що пов'язаний з розкриттям творчого потенціалу особистості, вивільненню її прихованих енергетичних резервів, який допомагає знаходити ефективні способи вирішення складних життєвих ситуацій. Зазначений підхід є простим і дієвим способом під час роботи з людьми будь-якої вікової категорії та будь-якими порушеннями. У контексті розвитку творчого потенціалу особистості арттерапія виступає засобом саморозкриття, самовираження, розвитку та гармонізації [3].

Арттерапія, як самостійна галузь, налічує у своєму арсеналі безліч технік, засобів та способів взаємодії за допомогою яких можливий розвиток творчих здібностей здобувачів початкової освіти. Так, І. Батарейна висловлює думку про те, що арттерапія поєднує використання візуального мистецтва, такого як: малюнок, живопис, колаж, мозаїка, грим, фотографія, інсталяція тощо. Окрім того, авторка підкреслює, що такі методи арттерапії як: казкотерапія, фототерапія, ізотерапія, пісочна терапія, лялькотерапія, музикотерапія, танцювальна терапія, драматерапія, кольоротерапія, розвивають не тільки творчі, але й комунікативні навички, здатність до адаптації, емпатії тощо [1].

Вищезазначене доводить думку Н. Буркало, що у питанні розвитку творчого потенціалу особистості арттерапевтичні методи сприяють самоактуалізації, розкриттю широкого спектра можливостей та затвердження своєї індивідуальності. Погоджуємо думку дослідниці у тому, що арттерапія допомагає вільно самовиражатися та сприяє самопізнанню, що є основою для розвитку творчості будь-якої особистості [2].

Співзвучною з нашою є думка В. Худякової та Г. Дьоміної, які наголошують на тому, що у питанні розвитку уяви, яка відіграє важливу роль у розкритті

творчого потенціалу здобувачів початкової освіти, арттерапія виявляє значний позитивний вплив. Так, на думку науковців, арттерапевтичні методи допомагають вільно виражати свої думки, почуття, ідеї, що дозволяє не тільки розвивати творчі здібності, але й зцілюватися за допомогою терапевтичної направленості цих методів [4].

Отже, Державний стандарт початкової освіти наголошує на тому, що ключовою метою початкової освіти є усебічний розвиток дитини з урахуванням її вікових та індивідуальних особливостей. Для досягнення цієї мети необхідно інтегрувати в освітній процес методи, які забезпечують гармонійний та ненасильницький розвиток особистості. Одним з таких методів є арттерапія, яка сприяє розкриттю творчого потенціалу здобувачів початкової освіти, допомагає знаходити ефективні способи вирішення складних ситуацій та розвиває комунікативні навички й емпатію. Арттерапія використовує різні види візуального мистецтва, такі як малювання, живопис, колажі, фотографія, інсталяції, а також методи, як-от: казкотерапія, фототерапія, ізотерапія, пісочна терапія, лялькотерапія, музикотерапія, танцювальна терапія, драматерапія, кольоротерапія. Зазначені методи не тільки розвивають творчі здібності, але й сприяють самовираженню, самопізнанню та самоактуалізації, що є важливими аспектами розвитку особистості. Арттерапія також позитивно впливає на розвиток уяви та здатність до адаптації, що є ключовими елементами гармонійного розвитку дітей.

Список використаних джерел:

1. Батарейна І. Арт-терапія як засіб виховної роботи в освітньому процесі. *Науковий вісник МДПУ*. 2022. № 2 (29). С. 144–150.
2. Буркало Н. І. Розвиток креативності особистості засобами арт-терапії. *Information and innovative technologies in the development of society* : матеріали XIII міжнар. наук.-практ. конф. (м. Афіни, 2 травня 2024 р.). Афіни, 2024. С. 198–204.
3. Савчук В. В., Коломієць Т. В. Арт-терапія як засіб розвитку творчих здібностей у дітей молодшого шкільного віку. *Особистісне зростання: теорія і практика* :

матеріали IV Міжнар. науково-практ. інтернет-конференції, м. Житомир, 21 квіт. 2020 р. Житомир, 2020. С. 273–275.

4. Худякова В. С., Дьоміна Г. А. Арт-терапія, як засіб впливу на розвиток уяви. *Збереження психічного здоров'я в умовах воєнних дій* : зб. наук. пр., м. Київ, 31 жовт. 2023 р. Київ, 2023. С. 122–124.

МОЛОДОВСЬКА Юлія,

*здобувачка третього освітньо-наукового рівня
«Аспірантура» вищої освіти КЗВО «Одеська академія
неперервної освіти Одеської обласної ради»*

ІННОВАЦІЙНЕ ОСВІТНЄ СЕРЕДОВИЩЕ В РАМКАХ ПРОФЕСІЙНО-ТЕХНІЧНИХ НАВЧАЛЬНИХ ЗАКЛАДІВ

Відповідно до актуальних потреб професійно-технічної освіти, ключовим стає задача створення інноваційного навчального середовища, яке зосереджується на розвитку технічних та професійних навичок, виключаючи акцент на соціальні аспекти. З огляду на динамічний прогрес в технологічній галузі та впровадження передових інновацій, виникає нагальна потреба в розробці ефективних методів та підходів до навчання, що дозволять закладам професійно-технічної освіти реалізовувати комплексну підготовку спеціалістів з високим рівнем кваліфікації.

Оновлення освітнього середовища передбачає впровадження інтегрованих платформ, інтерактивних ресурсів та адаптивних систем навчання, що сприятимуть глибшому засвоєнню матеріалу та розвитку практичних навичок студентів [2]. Це, в свою чергу, вимагає від університетів і коледжів переосмислення ролі освітнього середовища, щоб воно стало майданчиком для інновацій, досліджень та розвитку, де кожен елемент спрямований на підтримку та стимулювання професійного зростання студентів.